

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

№ 1/8358-24 від 13 травня 2024 року

Керівникам закладів вищої та
фахової передвищої освіти

Про забезпечення дотримання мовного законодавства

Міністерство освіти і науки України звертає увагу, що відповідно до статті 21 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» мовою освітнього процесу в закладах освіти є державна мова.

Держава гарантує кожному громадянину України право на здобуття формальної освіти на всіх рівнях (дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої), а також позашкільної та післядипломної освіти державною мовою в державних і комунальних закладах освіти.

Відповідно до Річного звіту Уповноваженого із захисту державної мови про стан дотримання Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» у 2023 році (<http://surl.li/tjidy>) на розгляд Уповноваженого у 2023 році надійшло 96 звернень громадян, що стосувалися порушень законодавства про державну мову в закладах вищої та фахової передвищої освіти, що вдвічі більше показника за попередній рік, і становить 62% від усіх звернень, які стосувалися закладів освіти. Найбільша кількість звернень стосовно діяльності ЗВО та ЗФПВО надійшла з Києва (42) Харкова (9), Одеси (9), Дніпра (6). Повідомлення про порушення в основному стосувалися використання російської мови під час викладання навчальних дисциплін та використання навчальних матеріалів.

У 2023 році Уповноваженим проводився державний контроль за застосуванням державної мови в діяльності 16-ти закладів вищої освіти та 2-х закладів фахової передвищої освіти, що у 2,5 рази більше за показник попереднього року і складає 72% в загальній кількості закладів освіти, щодо яких здійснювався державний контроль у 2023 році.

У 2023 році відповідно до положень статті 188-52 Кодексу України про адміністративні правопорушення за порушення вимог Закону щодо застосування державної мови у сфері освіти Уповноваженим винесено 16 попереджень та накладено 3 адміністративні штрафи у розмірі 3400 грн. науково-педагогічним працівникам ЗВО та ЗФПВО.

Наголошуємо на необхідності посилення інституційного контролю за забезпеченням виконання вимог законодавства щодо застосування державної мови в межах освітнього процесу та під час виконання службових обов'язків керівниками та педагогічними працівниками закладів освіти.

Звертаємо увагу, що відповідно до рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 51 народного депутата України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» від 14.07.2021 № 1-р/2021 державна мова є чинником національної безпеки.

Зважаючи на зазначене, просимо вжити заходів щодо забезпечення виконання вимог Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» та рекомендацій Уповноваженого із захисту державної мови.

Заступник Міністра

Михайло Винницький